

avant..!

dintre breus dies les
constituents espanyoles
pariran un "fetus":
un estatut per catalunya

cal que perduri el sometent?

Amb la pregunta que encapçalem aquest article no pretenem obrir una enquesta, ni molt menys. Aspirem solament a explicar, en poques paraules, que creiem del tot innecessària l'existència del sometent.

Antigament, el sometent de Catalunya era ben vist pel nostre poble, el qual n'estava orgullós i hi tenia dipositada una plena confiança. Ara, però, no tan sols no n'hi té cap, sinó que a més a més ha arribat a odiar-lo, degut a l'enviliment i baixesa en què l'ha deixat la despreciable actuació perpetrada a la nostra terra en les darreres anyades.

El sometent ha pogut ésser classificat en: sometent rural i sometent de ciutat.

El sometent rural, com ja ho diu la paraula, és el que perteneix al camp, a les masies i als poblets escampats per Catalunya. Hi ha qui diu sentint-se optimista, que aquest sometent manté encara la vella actitud per la qual es féu guadora i garantitzadora de llibertat. Creiem nosaltres que van errats. Avui el sometent rural és del complet domini dels reaccionaris, carlistes, lliguers i de tota la xurma que havia militat a la funesta «Unión Patriótica», i s'ha pogut comprovar, d'un faisó claríssim, que tots eren enemics declarats de la República, conspiradors curulls de baixesa, disposats a qualsevol moment a ajudar i fer triomfar les bones i sanes (?) intencions de qualsevol generalot que s'aixequés contra el règim constituït.

En els pobles i viles, la gent clama inútilment contra aquesta gentussa que torna a tenir la paella pel mànec i ja emprèn la persecució de la gent afecta a la República, esperançats a posar altra vegada el peu damunt el poble que treballa i calla.

Avui encara en molts pobles i poblets, els caporals dirigents del sometent, no són altres que els elements indignes que durant la dictadura eren els capdavaners del partit de «Unión Patriótica».

Del sometent ciutadà, no en podem

pas dir menys que del sometent rural, ans al contrari. Eixits al redós de les organitzacions patronals, posaren en pràctica el pistolerisme a ultrança. Els pistolers del «Lliure» actuaven tranquil·lament sota l'ègida ultraconservadora, burgesa i militarista, fàcilment emparada pel carnet de sometenista.

El menestral poruc o el burgès massa defensor dels seus béns, no exercien tan vils accions, però ho veien bé i aprofitant-se del seu lema, que volien ésser mots d'ordre: «Pau, pau i sempre pau», però que amagaven altres baixos instints que feien d'aquesta frase tot el contrari, els veïeu eixir al carrer amb l'escopeta a l'espatlla, afanyosos d'oposar-se a les justes reivindicacions obreres, manifestades en diades de vaga, cosa que tergiversava del tot les seves facultats, puix que no feien res més que defensar una sola classe, - la seva classe burgesa.

El sometent de ciutat ha estat i segueix essent-ho, ni més ni menys que el veritable exèrcit militant de la classe burgesa, armat fins a les dents i gairebé amb tots els afiançaments governamentals, amb totes les prerrogatives; impunement feia el que volia, ajudat per la força, damunt una ben nodrida part de la ciutat que tenia la dissort de no estar armada.

La reacció està amatent i anhela l'avinentesa de tornar a fer de les seves i, avantatjosament, té les armes a punt, sense compromís, car les té a l'albir de tothom i amb la vènia governativa, amb entera llibertat d'obrar com els plagui.

Caldria, ara que encara hi som a temps, que fos desarmat i anul·lat el cos de sometents. Un altre dia, si no es fa ens en podríem penedir.

Nosaltres creiem que el sometent no ha d'ésser ni de la gent de dreta, ni de la de centre ni tampoc de la d'esquerra. Tant a una banda com a l'altra, passant pel mig, hi han fortes concentracions burgeses i aburgesades que obrarien de manera semblant, per no dir exacta. El sometent, cas

de subsistir, només podria ésser del veritable poble - el poble sotmès, el poble treballador - però no ha d'ésser ni serà així perquè la classe treballadora té necessitats més peremptòries a atendre, que la d'assajar-se a una rigidesa armada, absolutament militaritzada. Ultra això, l'obrer, per si sol, no adquirirà mai una arma per la qual hauria, avui per avui, de despesar unes centes pessetes, cosa que només poden fer les classes benestants.

El poble, però, un dia s'aixecarà civilment irat, contra la determinada classe que l'ha expoliat i perseguit salvament.

Allavors es reivindicarà i dignificarà, socialment i humanament, assolint un màxim de respecte i solvència.

JOWSKI

felicitació a «un tiu viu»

Felicitem al tan abnegat, sacrificat i disciplinat ciutadà Campà, per haver obtingut, en propietat, el càrrec d'Inspector de serveis públics municipals i Majordom de l'Excm. i l'Itrim. Ajuntament.

Ara, amb les mongetes assegurades, ja pot continuar sacrificant-se per la causa de la llibertat i de la República.

Visquen els «tius vivus»!

*Pujulà, Puig Pujades, Guilla-
met, Vidal, Soler, Miravittles,
Coderc, Alegri, Vernet, Pallac,
Dalmau i Rovira.*

Aquests son els dotze ciutadans que formen la majoria republicana (?) socialista (?) (?) i laica (?) (?) (?) del nostre Ajuntament, que en ple segle XX i en règim de democràcia, han negat el permís corresponent per a col·locar en un carrer de la nostra ciutat el nom del màrtir, assassinat per la clercalla, Francesc Ferrer i Guàrdia.

Cal que el poble figuerenc recordi aquesta ofensa.